

Στρασβούργο, 8.3.2022
COM(2022) 108 final

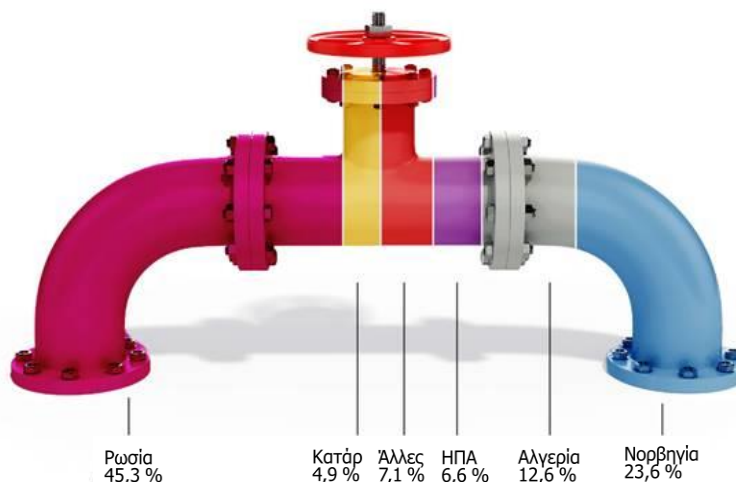
**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**REPowerEU: Κοινή ευρωπαϊκή δράση για πιο προσιτή οικονομικά, εξασφαλισμένη και
βιώσιμη ενέργεια**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Έπειτα από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, η ανάγκη για μετάβαση στην καθαρή ενέργεια γίνεται επιτακτικότερη και σαφέστερη από κάθε άλλη φορά. Η ΕΕ εισάγει το 90 % του φυσικού αερίου που καταναλώνει, και η Ρωσία παρέχει πάνω από το 40 % της συνολικής κατανάλωσης της ΕΕ σε φυσικό αέριο. Επίσης, το 27 % των εισαγωγών πετρελαίου και το 46 % των εισαγωγών γαιάνθρακα προέρχονται από τη Ρωσία.

Ποσοστό εισαγωγών φυσικού αερίου στην ΕΕ, 2021

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η ΕΕ πρέπει να είναι έτοιμη για κάθε ενδεχόμενο. Μπορεί να επιτύχει την ανεξαρτησία από το ρωσικό φυσικό αέριο πολύ πριν από το τέλος της δεκαετίας. Όσο πιο γρήγορα και πιο αποφασιστικά διαφοροποιήσουμε τον εφοδιασμό μας, επιταχύνουμε την ανάπτυξη των τεχνολογιών πράσινης ενέργειας και μειώσουμε τη ζήτηση ενέργειας, τόσο πιο γρήγορα θα υποκαταστήσουμε το ρωσικό φυσικό αέριο. Η παρούσα ανακοίνωση καθορίζει νέες δράσεις για την αύξηση της παραγωγής πράσινης ενέργειας, τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού και τη μείωση της ζήτησης, εστιάζοντας κυρίως στο φυσικό αέριο, το οποίο επηρεάζει σημαντικά την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για το οποίο η παγκόσμια αγορά είναι λιγότερο ρευστή. Η εστίαση μπορεί να επεκταθεί στη σταδιακή απεξάρτηση από το ρωσικό πετρέλαιο και τον ρωσικό γαιάνθρακα, για τα οποία η ΕΕ διαθέτει ευρύτερο φάσμα δυνητικών προμηθευτών.

Η επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης θα μειώσει τις εκπομπές, θα μειώσει την εξάρτηση από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα και θα προσφέρει προστασία έναντι των αυξήσεων των τιμών. Η αύξηση των τιμών των ορυκτών καυσίμων πλήττει ιδιαίτερα τους ενεργειακά φτωχούς ή ευάλωτους οικιακούς καταναλωτές, οι οποίοι δαπανούν υψηλό ποσοστό του συνολικού εισοδήματός τους στους λογαριασμούς ενέργειας¹, και επιτείνει τις διαφορές και τις

¹ Βλ. την [έκθεση](#) του εργαστηρίου σχετικά με την ενεργειακή φτώχεια που διοργανώθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2016 για την επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (ITRE) του ΕΚ, [Η οπτική του φύλου σχετικά με την πρόσβαση στην ενέργεια στην ΕΕ, Φύλο και ενέργεια | Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων \(europa.eu\)](#) και [GFE-Gender-Issues-Note-Session-6.2.pdf \(oecd.org\)](#).

ανισότητες στην ΕΕ. Οι επιχειρήσεις, ιδίως οι ενεργοβόρες βιομηχανίες αλλά και ο αγροδιατροφικός τομέας, βρίσκονται αντιμέτωπες με υψηλότερο κόστος παραγωγής.

Η προσφορά οικονομικά προσιτής, εξασφαλισμένης και καθαρής ενέργειας σε εταιρείες και νοικοκυριά απαιτεί αποφασιστική δράση, η οποία να ξεκινά αμέσως με τον μετριασμό των τιμών και την αποθήκευση φυσικού αερίου για τον επόμενο χειμώνα.

I. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Οι πολύ υψηλές τιμές της ενέργειας πλήττουν την οικονομία. Η εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας πριν από την εισβολή ήταν ότι οι κλυδωνισμοί των τιμών της ενέργειας θα μειώσουν την αύξηση του ΑΕΠ κατά περίπου 0,5 εκατοστιαίες μονάδες το 2022. Οι συνεχιζόμενες υψηλές τιμές της ενέργειας είναι πιθανό να αυξήσουν τη φτώχεια και να επηρεάσουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων. Οι ενεργοβόρες βιομηχανίες, ιδιαίτερα, έχουν αντιμετωπίσει υψηλότερο κόστος παραγωγής². Οι υψηλές τιμές της ενέργειας σημαίνουν επίσης υψηλότερες τιμές και για άλλα εμπορεύματα και ιδίως για τα τρόφιμα. Ο συνδυασμός υψηλότερων τιμών ενέργειας, αυξημένου κόστους μετακίνησης και υψηλότερων τιμών τροφίμων θα προκαλούσε εξαιρετικά μεγάλη πίεση στα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος.

Η εργαλειοθήκη της Επιτροπής³ του Οκτωβρίου 2021 συνέβαλε στον μετριασμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών της ενέργειας. Τα μέτρα θα πρέπει να συνεχιστούν για όσο διάστημα είναι αναγκαίο.

Για να αντιμετωπίσει την τρέχουσα έκτακτη ανάγκη, η Επιτροπή θα εξετάσει όλες τις πιθανές επιλογές σχετικά με τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης, όπως είναι η θέσπιση προσωρινών ορίων τιμών, με σκοπό τον περιορισμό της επίδρασης των τιμών του φυσικού αερίου στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας. Θα προβεί επειγόντως σε διαβουλεύσεις με όλους τους ενδιαφερόμενους παράγοντες και θα προτείνει διάφορες επιλογές κατά τις προσεχείς εβδομάδες.

Επίσης, η Επιτροπή θα αξιολογήσει επιλογές για τη βελτιστοποίηση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό την αποκόμιση των οφελών από την ενέργεια χαμηλού κόστους. Θα λάβει υπόψη την τελική έκθεση του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) και άλλες συνεισφορές σχετικά με τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και τα οφέλη και τα μειονεκτήματα των εναλλακτικών μηχανισμών τιμολόγησης της ηλεκτρικής ενέργειας. Στη συνέχεια θα προχωρήσει με τον καταλληλότερο τρόπο ώστε η ηλεκτρική ενέργεια να παραμείνει οικονομικά προσιτή χωρίς να διαταραχθεί ο εφοδιασμός και οι περαιτέρω επενδύσεις στην πράσινη μετάβαση.

1.1.Μετριασμός των τιμών λιανικής και στήριξη των ιδιαίτερα εκτεθειμένων εταιρειών

---

² Πάνω από τα μισά μεταλλουργεία αλουμινίου και ψευδαργύρου της ΕΕ λειτουργούν σήμερα με μειωμένη παραγωγική ικανότητα ή έχουν κλείσει προσωρινά. Η ΕΕ έχει χάσει προσωρινά 650 000 τόνους ικανότητας παραγωγής πρωτογενούς αλουμινίου, δηλαδή περίπου το 30 % του συνόλου της.

³ COM(2021) 660 final της 13ης Οκτωβρίου 2021: [Αντιμετώπιση της αύξησης των τιμών της ενέργειας: μια εργαλειοθήκη για δράση και στήριξη](#).

Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι είναι δυνατή η ρύθμιση των τιμών και η εφαρμογή μηχανισμών μεταφοράς κινδύνου με σκοπό την προστασία των καταναλωτών και της οικονομίας μας. Το νομικό πλαίσιο της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 5 της οδηγίας για την ηλεκτρική ενέργεια⁴, επιτρέπει στα κράτη μέλη, υπό τις τρέχουσες εξαιρετικές περιστάσεις, να καθορίζουν τις τιμές λιανικής για τα νοικοκυριά και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Η Επιτροπή παρέχει λεπτομερή καθοδήγηση στο παράρτημα 1 της παρούσας ανακοίνωσης για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να καταρτίσουν συστήματα για τη ρύθμιση των τιμών. Αυτό θα μπορούσε να συνοδεύεται από κίνητρα για ενεργειακή απόδοση και εξοικονόμηση ενέργειας, ώστε να μειωθούν οι λογαριασμοί ενέργειας.

Οι κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις προσφέρουν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να παρέχουν βραχυπρόθεσμη ανακούφιση στις επιχειρήσεις και τους γεωργούς που πλήττονται από τις υψηλές τιμές ενέργειας και να συμβάλλουν στη μείωση της έκθεσής τους στην αστάθεια των τιμών της ενέργειας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Για παράδειγμα, τα κράτη μέλη μπορούν να προσφέρουν προσωρινή ανακούφιση στις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν ανάγκες ρευστότητας λόγω των τρεχουσών υψηλών τιμών ενέργειας, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους, με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση⁵. Η Επιτροπή θα εξετάσει κατά προτεραιότητα τις περιπτώσεις αυτές με ιδιαίτερη προσοχή στις επιχειρήσεις παροχής φυσικού αερίου και τους ενδιάμεσους φορείς που αντιμετωπίζουν αυξημένο κόστος εφοδιασμού λόγω διαταραχών στις συμβάσεις.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ⁶ δίνουν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να στηρίζουν ειδικά τομείς οι οποίοι, λόγω του έμμεσου κόστους εκπομπών, διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο διαρροής άνθρακα. **Στον γεωργικό τομέα, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις⁷ προβλέπουν επενδυτική ενίσχυση στη βιώσιμη ενέργεια.** Κατά την επανεξέταση των κανόνων αυτών, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη, η πρόταση της Επιτροπής⁸ που βρίσκεται υπό δημόσια διαβούλευση, αυξάνει τις επιλογές για την παροχή στήριξης στους γεωργούς.

⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125).

⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής – Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 249 της 31.7.2014, σ. 1). Η ενίσχυση μπορεί να χορηγηθεί με τη μορφή στήριξης της ρευστότητας (δάνεια ή εγγυήσεις) για μέγιστη διάρκεια 6 μηνών σε μεγάλες προβληματικές επιχειρήσεις ή, στην περίπτωση ΜΜΕ, έως και 18 μηνών. Επιχειρήσεις που δεν είναι προβληματικές μπορούν επίσης να επωφεληθούν εάν αντιμετωπίζουν «πιστικές ανάγκες ρευστότητας λόγω έκτακτων και απρόβλεπτων περιστάσεων».

⁶ Κατευθυντήριες γραμμές για ορισμένα μέτρα κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου μετά το 2021 (ΕΕ C 317 της 25.9.2020, σ. 5).

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής, της 25ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ΕΕ L 193 της 1.7.2014, σ. 1. Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στον γεωργικό και τον δασοκομικό τομέα και στις αγροτικές περιοχές για την περίοδο 2014-2020 ΕΕ C 204 της 1.7.2014, σ. 1.

⁸ Δημόσια διαβούλευση για τους αναθεωρημένους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές.

Η Επιτροπή είναι έτοιμη να αξιοποιήσει την πλήρη ευελιξία της εργαλειοθήκης της για τις κρατικές ενισχύσεις, προκειμένου να δώσει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να στηρίξουν τις επιχειρήσεις και τους τομείς που πλήττονται σοβαρά από τις τρέχουσες γεωπολιτικές εξελίξεις. Για να μπορέσουν τα κράτη μέλη να αποκαταστήσουν τις σοβαρές διαταραχές στην οικονομία που απορρέουν από τη στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, **η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει σύντομα διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη σχετικά με τις ανάγκες και το πεδίο εφαρμογής ενός νέου, ανεξάρτητου προσωρινού πλαισίου αντιμετώπισης της κρίσης**⁹. Ένα τέτοιο προσωρινό πλαίσιο θα μπορούσε, για παράδειγμα, να επιτρέπει τη διευκόλυνση ρευστότητας για όλες τις επιχειρήσεις που επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από την κρίση, καθώς και την ενίσχυση **των επιχειρήσεων**¹⁰, ιδίως των ενεργοβόρων, ώστε να αντισταθμίζεται εν μέρει η αύξηση του ενεργειακού κόστους τους λόγω της διαταραχής των τιμών μετά τη ρωσική εισβολή. Η Επιτροπή πραγματοποίησε επίσης διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη σχετικά με στοχευμένες τροποποιήσεις των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις του ΣΕΔΕ, ιδίως για την επέκταση του καταλόγου των επιλέξιμων τομέων, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι τομείς αυτοί υπόκεινται σε ενισχυμένα κίνητρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και/ή την απαλλαγή της παραγωγής τους από τις ανθρακούχες εκπομπές και τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών.

Για τη χρηματοδότηση τέτοιων μέτρων έκτακτης ανάγκης, τα κράτη μέλη μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο λήψης προσωρινών φορολογικών μέτρων για τα απροσδόκητα κέρδη. Σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας, **τέτοια φορολογικά μέτρα για τις υψηλές αποδόσεις** θα μπορούσαν να αποδώσουν έως και 200 δισ. EUR το 2022 για να αντισταθμιστούν εν μέρει οι αυξημένοι λογαριασμοί ενέργειας¹¹. Τα μέτρα αυτά δεν θα πρέπει να έχουν αναδρομική ισχύ, αλλά θα πρέπει να είναι τεχνολογικά ουδέτερα και να επιτρέπουν στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας να καλύπτουν το κόστος τους και να διατηρούν μακροπρόθεσμα τα τιμολογιακά μηνύματα από την αγορά και από τις τιμές των ανθρακούχων εκπομπών. Στο παράρτημα 2 καθορίζονται οι όροι που θα πρέπει να πληρούν τα εν λόγω μέσα. **Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να χρησιμοποιούν τα (υψηλότερα από τα αναμενόμενα) έσοδα από το ΣΕΔΕ.** Από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 28 Φεβρουαρίου 2022, τα έσοδα από τη δημοπράτηση δικαιωμάτων του ΣΕΔΕ της ΕΕ ανήλθαν σε 30 δισ. EUR¹².

Η Επιτροπή υπενθύμισε στην ανακοίνωσή της σχετικά με τις δημοσιονομικές κατευθύνσεις για το 2023 ότι η λεγόμενη «γενική ρήτρα διαφυγής» του **Συμφώνου Σταθερότητας και**

⁹ Δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ.

¹⁰ Με εξαίρεση τις επιχειρήσεις που συνδέονται ή ελέγχονται από φυσικά πρόσωπα που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των κυρώσεων που ενέκρινε η ΕΕ και/ή δικαιούχους που ελέγχονται από ρωσικές ή λευκορωσικές νομικές οντότητες.

¹¹ Σχέδιο 10 σημείων για τη μείωση της εξάρτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το ρωσικό φυσικό αέριο, 3 Μαρτίου 2022, Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας

¹² Παρότι τα κονδύλια του ΣΕΔΕ θα πρέπει να χρησιμοποιούνται πρωτίστως για τη στήριξη της περαιτέρω μείωσης των εκπομπών, ιδίως μέσω επενδύσεων σε μέτρα ενεργειακής απόδοσης, στην ενεργειακή μετάβαση και στην καινοτομία στις καθαρές τεχνολογίες, το άρθρο 10 παράγραφος 3 της οδηγίας ΣΕΔΕ (οδηγία 2009/29/ΕΚ) ορίζει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τα έσοδα από το ΣΕΔΕ για την παροχή οικονομικής στήριξης με σκοπό την αντιμετώπιση κοινωνικών ζητημάτων που αφορούν νοικοκυριά με χαμηλό και μεσαίο εισόδημα.

Ανάπτυξης (ΣΣΑ) εξακολουθεί να εφαρμόζεται το 2022, επιτρέποντας στα κράτη μέλη να λαμβάνουν έκτακτα μέτρα υπό τις τρέχουσες εξαιρετικές περιστάσεις.

1.2. Προετοιμασία για τον επόμενο χειμώνα με την εξασφάλιση επαρκών ποσοτήτων αποθηκευμένου φυσικού αερίου

Οι προμήθειες φυσικού αερίου επαρκούν μέχρι το τέλος αυτού του χειμώνα, ακόμη και σε περίπτωση πλήρους διακοπής του εφοδιασμού από τη Ρωσία.

Για να είμαστε καλά προετοιμασμένοι για τον επόμενο χειμώνα, η πλήρωση των δεξαμενών αποθήκευσης φυσικού αερίου σε ολόκληρη την ΕΕ θα πρέπει να αρχίσει από τώρα. Κατά τη διάρκεια της ψυχρής περιόδου, η ύπαρξη αποθηκευμένων ποσοτήτων μειώνει την ανάγκη εισαγωγής περισσότερου φυσικού αερίου. Η αποθήκευση συμβάλλει στην απορρόφηση των κλυδωνισμών στον εφοδιασμό. Οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου παρέχουν το 25-30 % του αερίου που καταναλώνεται τον χειμώνα. Έχει διαπιστωθεί ότι τα επίπεδα αποθηκευμένου φυσικού αερίου σε εγκαταστάσεις που ανήκουν σε οντότητες τρίτων χωρών (Gazprom) είναι ιδιαίτερα χαμηλά. Παράλληλα, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς θα πρέπει επίσης να συντονίσουν μέτρα για την επικαιροποίηση και τη βελτιστοποίηση της δυναμικότητας του δικτύου σε περίπτωση μειωμένων ή μηδενικών ροών και πίεσης από την Ανατολή.

Η Επιτροπή θα υποβάλει νομοθετική πρόταση έως τον Απρίλιο για την εξασφάλιση επαρκών επιπέδων αποθηκευμένου αερίου σε ετήσια βάση¹³. Σύμφωνα με την πρόταση αυτή, οι υφιστάμενες υποδομές αποθήκευσης στο έδαφος της ΕΕ θα πρέπει έχουν πληρωθεί **τουλάχιστον έως το 90 %** της χωρητικότητάς τους έως την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους. Για να καταστεί η αποθήκευση ελκυστικότερη για τους συμμετέχοντες στην αγορά, η Επιτροπή θα προτείνει να αυξηθεί το ποσοστό της επιστροφής τελών στο 100 % ως κίνητρο για την επαναπλήρωση.

Μια **πολιτική της ΕΕ για την αποθήκευση φυσικού αερίου** θα διασφαλίσει τον δίκαιο χαρακτήρα και θα επιτρέψει την έξυπνη χρήση των υφιστάμενων υποδομών, περιορίζοντας την ανάγκη για νέες υποδομές, δεδομένου ότι δεν διαθέτουν όλα τα κράτη μέλη υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης στο έδαφός τους. Η νομική πρόταση θα θεσπίσει μηχανισμό για τη διασφάλιση δίκαιης κατανομής του κόστους ασφάλειας του εφοδιασμού. Πράγματι, τα οφέλη της εξασφάλισης υψηλού επιπέδου πλήρωσης, όσον αφορά την ασφαλιστική αξία έναντι των κινδύνων για την ασφάλεια του εφοδιασμού και των αρνητικών επιπτώσεων στις τιμές κατά τη χειμερινή περίοδο, δεν περιορίζονται στη χώρα όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης. Οι διασυνδέσεις είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της αδιάλειπτης ροής ενέργειας σε ολόκληρη την ΕΕ. Εάν απαιτηθούν νέες υποδομές, αυτές θα πρέπει να είναι συμβατές με το υδρογόνο.

Λαμβανομένου υπόψη του υφιστάμενου γεωπολιτικού περιβάλλοντος, η Επιτροπή προβλέπει ότι αυτή η νομική πρόταση θα υποδείξει τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου ως **υποδομή ζωτικής σημασίας** και θα θεσπίσει διατάξεις για την αντιμετώπιση των **κινδύνων ιδιοκτησίας όσον αφορά τις υποδομές φυσικού αερίου**. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ζητούν από τη ρυθμιστική αρχή ή άλλη αρμόδια αρχή που ορίζεται από το εκάστοτε κράτος μέλος να πιστοποιήσει ότι η ιδιοκτησία από ένα ή περισσότερα πρόσωπα από τρίτη χώρα δεν θέτει σε

¹³ Σε 13 κράτη μέλη (BE, BG, DK, ES, FI, FR, HU, IT, LT, LV, PL, PT, SE) υφίστανται υποχρεώσεις ως προς την αποθήκευση. Άλλα κράτη μέλη, π.χ. DE, εξήγγειλαν ότι σχεδιάζουν να θεσπίσουν τέτοιες υποχρεώσεις.

κίνδυνο την ασφάλεια του εφοδιασμού. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να πραγματοποιηθεί για όλους τους υφιστάμενους και μελλοντικούς φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων αποθήκευσης. **Βραχυπρόθεσμα** και εν αναμονή της νομοθετικής διαδικασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενεργούν σαν να εφαρμοζόταν ήδη η νομοθεσία και θα πρέπει να λάβουν μέτρα για να διασφαλίσουν την έγκαιρη επαναπλήρωση των δεξαμενών αποθήκευσης για τον επόμενο χειμώνα. Επιπλέον, όπως προβλέπεται από τον ισχύοντα κανονισμό για την ασφάλεια εφοδιασμού με φυσικό αέριο¹⁴, πρέπει να θεσπίσουν **ρυθμίσεις αλληλεγγύης**. Δεδομένης της τρέχουσας συγκυρίας, αυτό θα πρέπει να γίνει **χωρίς καθυστέρηση**.

Για να δοθούν κίνητρα για την επαναπλήρωση, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγήσουν ενισχύσεις στους προμηθευτές βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, για παράδειγμα με τη μορφή εγγυήσεων («**διμερής σύμβαση επί διαφοράς**»).

Η Επιτροπή, από την πλευρά της, μπορεί να **συντονίζει τις εργασίες επαναπλήρωσης**, για παράδειγμα μέσω κοινών προμηθειών, μέσω συγκέντρωσης των παραγγελιών και μέσω αντιστοίχισης πηγών εφοδιασμού. Η ύπαρξη κοινής ευρωπαϊκής πλατφόρμας για τη σύναψη συμβάσεων προμήθειας φυσικού αερίου, η οποία θα βασίζεται σε διμερείς διαπραγματεύσεις με τους μεγάλους παραγωγούς φυσικού αερίου, θα συμβάλει στη διαφοροποίηση και την έξυπνη διαχείριση των κινδύνων, διασφαλίζοντας έτσι την ασφάλεια του εφοδιασμού υπό ευνοϊκούς όρους για όλους τους αγοραστές σε ολόκληρη την ΕΕ.

Η Επιτροπή διεξάγει επίσης έρευνα σχετικά με την αγορά φυσικού αερίου, ανταποκρινόμενη στις ανησυχίες σχετικά με πιθανές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού από εταιρείες που δραστηριοποιούνται στις ευρωπαϊκές αγορές φυσικού αερίου, και ιδίως τη ρωσική εταιρεία παροχής φυσικού αερίου Gazprom. Η εταιρεία επιδεικνύει ασυνήθιστη επιχειρηματική συμπεριφορά, και το μέσο επίπεδο πλήρωσης των δεξαμενών αποθήκευσης που διαχειρίζεται η Gazprom στην ΕΕ είναι περίπου 16 % ενώ το αντίστοιχο επίπεδο αποθηκευμένου φυσικού αερίου άλλων εταιρειών εκτός της Gazprom ανέρχεται στο 44 %. Η Επιτροπή διερευνά επί του παρόντος κατά προτεραιότητα όλες τις αιτιάσεις για πιθανή αντιανταγωνιστική εμπορική συμπεριφορά της Gazprom και συγκεντρώνει πρόσθετες πληροφορίες από παράγοντες της αγοράς.

Η Επιτροπή εξακολουθεί να συνεργάζεται με τους γείτονες και τους εταίρους της στα Δυτικά Βαλκάνια και στην Ενεργειακή Κοινότητα, οι οποίοι έχουν τις ίδιες εξαρτήσεις με την ΕΕ όσον αφορά τα ορυκτά καύσιμα και την ίδια έκθεση σε αυξήσεις των τιμών, ενώ έχουν επίσης δεσμευτεί για τους ίδιους μακροπρόθεσμους κλιματικούς στόχους. Όσον αφορά την Ουκρανία, τη Μολδαβία και τη Γεωργία, η ΕΕ είναι έτοιμη να παράσχει στήριξη για την εξασφάλιση αξιόπιστης και βιώσιμης ενέργειας, ανάλογα με τις ανάγκες. Η συνεχιζόμενη προσπάθεια για τον κατεπείγοντα συγχρονισμό των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας της Ουκρανίας και της Μολδαβίας με το δίκτυο της ηπειρωτικής Ευρώπης αποτελεί σαφή ένδειξη αυτής της δέσμευσης.

---

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 994/2010 (ΕΕ L 280 της 28.10.2017, σ. 1).

II. REPOWEREU: ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ ΜΑΣ ΑΠΟ ΤΑ ΡΩΣΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ

Η σταδιακή κατάργηση της εξάρτησής μας από τα ορυκτά καύσιμα από τη Ρωσία μπορεί να πραγματοποιηθεί πολύ πριν από το 2030. Για να επιτευχθεί αυτό, η Επιτροπή προτείνει το σχέδιο REPowerEU, το οποίο θα αυξήσει την ανθεκτικότητα του ενεργειακού συστήματος όλης της ΕΕ με βάση δύο πυλώνες:

- Τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού με φυσικό αέριο, με την αύξηση των εισαγωγών ΥΦΑ και των εισαγωγών μέσω αγωγών από μη Ρώσους προμηθευτές, και με την αύξηση των επιπέδων βιομεθανίου και υδρογόνου.
- Την ταχύτερη μείωση της εξάρτησής μας από τα ορυκτά καύσιμα στο επίπεδο των κατοικιών, των κτιρίων και της βιομηχανίας, καθώς και στο επίπεδο του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, με την ενίσχυση των κερδών ενεργειακής απόδοσης, την αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την αντιμετώπιση των σημείων συμφόρησης στις υποδομές.

Η πλήρης υλοποίηση των προτάσεών μας στο πλαίσιο της δέσμης «Fit for 55» θα μειώσει την κατανάλωση φυσικού αερίου κατά 30 %, ποσοστό που αντιστοιχεί σε 100 bcm, έως το 2030. Μαζί με την πρόσθετη διαφοροποίηση όσον αφορά το φυσικό αέριο και με την αύξηση των ανανεώσιμων αερίων, η επίσπευση της εξοικονόμησης ενέργειας και ο εξηλεκτρισμός έχουν τη δυνατότητα να αποφέρουν από κοινού ποσότητα τουλάχιστον ισοδύναμη με τα 155 bcm των εισαγωγών ρωσικού φυσικού αερίου.

Η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση είναι πιο σημαντική από ποτέ και θα πρέπει να εφαρμόζεται σε όλους τους τομείς και τις πολιτικές, με τα μέτρα απόκρισης ζήτησης να συμπληρώνουν τα μέτρα που αφορούν την προσφορά.

Δεδομένων των περιστάσεων, οι συννομοθέτες μπορεί επίσης να θελήσουν να εξετάσουν το ενδεχόμενο ενίσχυσης των προτάσεων της δέσμης «Fit for 55» με αύξηση του επιπέδου φιλοδοξίας ή ταχύτερη εκπλήρωση των στόχων για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και την ενεργειακή απόδοση.

ΠΟΡΕΙΑ REPOWEREU	ΕΣΤΙΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ ΔΕΣΜΗΣ FF55 ΕΩΣ ΤΟ 2030	ΜΕΤΡΟ REPOWEREU	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΩΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 2022 (σε ισοδύναμα B CM) εκτίμηση	ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΤΗΣ ΔΕΣΜΗΣ FF55 ΕΩΣ ΤΟ 2030 (σε ισοδύναμα B CM) εκτίμηση
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	ΜΗ ΡΩΣΙΚΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ	—	Διαφοροποίηση ΥΦΑ	50*	50
		—	Διαφοροποίηση εισαγωγών μέσω αγωγών	10	10
		Παραγωγή 17 bcm βιομεθανίου, που	Ενίσχυση της παραγωγής βιομεθανίου σε	3,5	18

	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΟ ΑΕΡΙΟ	θα εξοικονομήσει 17 bcm	35 bcm έως το 2030		
		5,6 εκατομμύρια τόνοι ανανεώσιμου υδρογόνου, που θα εξοικονομήσουν 9- 18,5 bcm	Ενίσχυση της παραγωγής και των εισαγωγών υδρογόνου σε 20 mt έως το 2030	—	25-50
<u>ΕΞΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ</u>	ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ	Μέτρα ενεργειακής απόδοσης, που θα εξοικονομήσουν 38 bcm	Εξοικονόμηση ενέργειας σε ολόκληρη την ΕΕ, π.χ. με τη χαμήλωση των θερμοστατών των κτιρίων κατά 1 °C για τη θέρμανση, που θα εξοικονομήσει 10 bcm	14	10
		<i>Υπολογίζεται στα συνολικά αριθμητικά στοιχεία για τις ΑΠΕ κατωτέρω</i>	Επίσπευση της εγκατάστασης ηλιακών συστημάτων επί στέγης — έως 15 TWh εντός ενός έτους	2,5	επίσπευση
		Εγκατάσταση 30 εκατομμυρίων νέων αντλιών θερμότητας το 2030, που θα εξοικονομήσει 35 bcm το 2030	Επίσπευση της εγκατάστασης αντλιών θερμότητας με διπλασιασμό του ρυθμού εγκατάστασής τους ώστε να τοποθετηθούν συνολικά 10 εκατομμύρια μονάδες τα επόμενα 5 έτη	1,5	επίσπευση
	ΤΟΜΕΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	Ανάπτυξη δυναμικότητας παραγωγής 480 GW από αιολική ενέργεια και 420 GW από ηλιακή ενέργεια, που θα εξοικονομήσει 170 bcm (και θα παραγάγει 5,6 Mt πράσινου υδρογόνου)	Επίσπευση της ανάπτυξης της ικανότητας παραγωγής αιολικής και ηλιακής ενέργειας, με αύξηση του μέσου ποσοστού ανάπτυξης κατά 20 %, που θα εξοικονομήσει 3 bcm φυσικού αερίου, και πρόσθετη ανάπτυξη δυναμικότητας 80 GW έως το 2030 για να καλυφθεί η αυξημένη παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου	20	Εξοικονόμηση φυσικού αερίου λόγω των υψηλότερων στόχων που υπολογίζονται στο πλαίσιο του πράσινου υδρογόνου, και, κατά τα λοιπά, επίσπευση
<u>ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ</u>	ΕΝΕΡΓΟΒΟΡΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	Επίσπευση του εξηλεκτρισμού και της χρήσης	Επίσπευση της αξιοποίησης του Ταμείου	<i>Η εξοικονόμηση φυσικού αερίου υπολογίζεται στο πλαίσιο των στόχων για το</i>	

		ανανεώσιμου υδρογόνου	Καινοτομίας και επέκταση του πεδίου εφαρμογής του στις συμβάσεις επί διαφοράς για τον άνθρακα	ανανεώσιμο υδρογόνο και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
--	--	-----------------------	---	---

* Όλα τα αριθμητικά στοιχεία αποτελούν εκτιμήσεις.

Η Επιτροπή είναι έτοιμη να προτείνει το σχέδιο REPowerEU, το οποίο θα βασίζεται στον προσδιορισμό των καταλληλότερων έργων και μεταρρυθμίσεων σε εθνικό, περιφερειακό και ενωσιακό επίπεδο στο πλαίσιο διαλόγου με τα κράτη μέλη. Το σχέδιο αυτό θα βασιστεί στα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα και στις επικαιροποιήσεις τους, στα υφιστάμενα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΣΑΑ), στα επιχειρησιακά προγράμματα της πολιτικής συνοχής, καθώς και σε οποιαδήποτε άλλα συναφή σχέδια και ανάγκες ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή. **Θα πρέπει να ευνοηθούν τα έργα που συμπληρώνουν την εσωτερική αγορά όσον αφορά την ενέργεια, καθώς και εκείνα με ισχυρή διασυνοριακή διάσταση**, όπως, για παράδειγμα, η κρίσιμη σύνδεση μεταξύ Πορτογαλίας, Ισπανίας και Γαλλίας, και η σύνδεση μεταξύ Βουλγαρίας και Ελλάδας. Τα έργα αυτά θα βελτιώσουν τη διασύνδεση των ευρωπαϊκών δικτύων φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και άλλων υποδομών, και θα έχουν ως αποτέλεσμα τον πλήρη συγχρονισμό των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, όπως είναι ο συγχρονισμός μεταξύ των βαλτικών χωρών και του δικτύου της ηπειρωτικής Ευρώπης. Τα σχέδια των κρατών μελών θα πρέπει να βασίζονται σε περιφερειακή ανάλυση. Η Επιτροπή θα παράσχει στήριξη, όπως γίνεται για τα ΣΑΑ, και τεχνική βοήθεια μέσω του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης. Οι **χρηματοδοτικές ανάγκες** θα αξιολογηθούν με βάση ολοκληρωμένη χαρτογράφηση των αναγκών των κρατών μελών καθώς και των διασυνοριακών επενδυτικών αναγκών. Για να επιτευχθούν τα παραπάνω, θα πρέπει να κινητοποιηθούν όλοι οι πόροι και τα εργαλεία που διατίθενται σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, με δημόσια χρηματοδότηση που είναι σχεδιασμένη να προσελκύει ιδιωτικές επενδύσεις.

2.1. Διαφοροποίηση του εφοδιασμού με φυσικό αέριο

2.1.1. Εισαγωγές ΥΦΑ και εισαγωγές μέσω αγωγών

Ο άνευ προηγουμένου εφοδιασμός της ΕΕ με ΥΦΑ τον Ιανουάριο του 2022 εξασφάλισε την ασφάλεια του εφοδιασμού με φυσικό αέριο για τον φετινό χειμώνα. Η ΕΕ θα μπορούσε να εισάγει 50 bcm περισσότερο ΥΦΑ (π.χ. από το Κατάρ, τις ΗΠΑ, την Αίγυπτο και τη Δυτική Αφρική) σε ετήσια βάση. Η διαφοροποίηση των πηγών εισαγωγής μέσω αγωγών (π.χ. Αζερμπαϊτζάν, Αλγερία, Νορβηγία) θα μπορούσε να μειώσει κατά επιπλέον 10 bcm ετησίως τις εισαγωγές ρωσικού αερίου.

Η Επιτροπή θα αξιολογήσει κατά προτεραιότητα κατά πόσον απαιτούνται μέτρα και επενδύσεις σε υποδομές αερίου έτοιμες για υδρογόνο, καθώς και διασυνδέσεις για την αντιμετώπιση των σημείων συμφόρησης όσον αφορά την πλήρη αξιοποίηση της δυναμικότητας ΥΦΑ της ΕΕ.

Παράλληλα με τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού, η ΕΕ προωθεί τις διεθνείς εταιρικές σχέσεις της. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις συζητήσεις σχετικά με τις μεσοπρόθεσμες εξελίξεις της αγοράς στο πλαίσιο της G7, καθώς και με σημαντικούς παγκόσμιους αγοραστές φυσικού αερίου (Ιαπωνία, Νότια Κορέα, Κίνα, Ινδία).

2.1.2. Αύξηση της παραγωγής βιομεθανίου στην ΕΕ

Ο διπλασιασμός του στόχου της δέσμης «Fit for 55» για το βιομεθάνιο θα οδηγήσει στην παραγωγή 35 δισεκατομμυρίων κυβικών μέτρων (bcm) ετησίως έως το 2030. Για τον σκοπό αυτόν, τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ των κρατών μελών θα πρέπει να διοχετεύουν χρηματοδότηση στο βιομεθάνιο που παράγεται από βιώσιμες πηγές βιομάζας, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των γεωργικών αποβλήτων και καταλοίπων.

2.1.3. Πρόγραμμα επιτάχυνσης της χρήσης υδρογόνου

Επιπλέον 15 εκατομμύρια τόνοι (mt) ανανεώσιμοι υδρογόνου, πέραν των 5,6 mt που προβλέπονται στο πλαίσιο της δέσμης «Fit for 55», μπορούν να αντικαταστήσουν 25-50 bcm εισαγόμενου ρωσικού φυσικού αερίου ετησίως έως το 2030. Αυτό θα επιτευχθεί με επιπλέον 10 mt εισαγόμενου υδρογόνου από διάφορες πηγές και 5 mt υδρογόνου παραγόμενου στην Ευρώπη, με υπέρβαση των στόχων της στρατηγικής της ΕΕ για το υδρογόνο και μεγιστοποίηση της εγχώριας παραγωγής υδρογόνου¹⁵. Άλλες μορφές υδρογόνου από μη ορυκτές πηγές, ιδίως παραγόμενου σε πυρηνικούς σταθμούς, διαδραματίζουν επίσης ρόλο στην υποκατάσταση του φυσικού αερίου.

Η Επιτροπή θα αναπτύξει περαιτέρω το κανονιστικό πλαίσιο για την προώθηση μιας ευρωπαϊκής αγοράς υδρογόνου και θα στηρίξει την **ανάπτυξη ολοκληρωμένων υποδομών φυσικού αερίου και υδρογόνου, εγκαταστάσεων αποθήκευσης υδρογόνου και λιμενικών υποδομών. Οι νέες διασυνοριακές υποδομές θα πρέπει να είναι συμβατές με το υδρογόνο.** Η Επιτροπή θα εξετάσει κατά προτεραιότητα την κοινοποίηση κρατικών ενισχύσεων για έργα υδρογόνου. Δεσμεύεται να ολοκληρώσει την αξιολόγηση των πρώτων σημαντικών έργων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος για το υδρογόνο εντός 6 εβδομάδων από την υποβολή πλήρους κοινοποίησης από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Κοινός στόχος θα πρέπει να είναι να καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση της αξιολόγησης έως το καλοκαίρι.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα στηρίξει πιλοτικά έργα για την παραγωγή και τις μεταφορές ανανεώσιμοι υδρογόνου στη γειτονία της ΕΕ, ξεκινώντας με μια μεσογειακή σύμπραξη για το πράσινο υδρογόνο. Θα συνεργαστεί επίσης με εταίρους για τη δημιουργία **σύμπραξης για το πράσινο υδρογόνο**, καθώς και με τη βιομηχανία για τη δημιουργία ενός **παγκόσμιου ευρωπαϊκού μηχανισμού για το υδρογόνο**, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο την πρόσβαση των κρατών μελών σε οικονομικά προσιτό ανανεώσιμο υδρογόνο.

2.2. Ταχύτερη μείωση της εξάρτησής μας από τα ορυκτά καύσιμα

2.2.1. Ανάπτυξη της ηλιακής και της αιολικής ενέργειας και αντλιών θερμότητας

Η δέση «Fit for 55» προβλέπει τον διπλασιασμό της δυναμικότητας παραγωγής από φωτοβολταϊκά και αιολικά συστήματα έως το 2025 και τον τριπλασιασμό της έως το 2030, με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση 170 bcm ετήσιας κατανάλωσης φυσικού αερίου έως το 2030.

Επιταχύνοντας την ανάπτυξη ηλιακών φωτοβολταϊκών συστημάτων στέγης έως 15 TWh φέτος, η ΕΕ θα μπορούσε να εξοικονομήσει επιπλέον 2,5 bcm φυσικού αερίου. Η Επιτροπή

¹⁵ COM(2020) 301 final: [Στρατηγική για το υδρογόνο για μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη](#).

θα παρουσιάσει τον Ιούνιο ανακοίνωση σχετικά με την ηλιακή ενέργεια, με σκοπό να συμβάλει στην απελευθέρωση του δυναμικού της ηλιακής ενέργειας ως σημαντικής ανανεώσιμης πηγής ενέργειας στην ΕΕ. Με βάση την ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά την ηλιακή ενέργεια σε ολόκληρη την ΕΕ, η στρατηγική για την ηλιακή ενέργεια θα προτείνει μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας στις στέγες, η οποία θα εντοπίζει φραγμούς, θα προτείνει μέτρα για την επιτάχυνση της ανάπτυξης και θα διασφαλίζει ότι το κοινό μπορεί να αποκομίσει πλήρως τα οφέλη των ηλιακών συστημάτων επί στέγης.

Η Επιτροπή θα συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη μιας **αξιακής αλυσίδας για την ηλιακή ενέργεια, την αιολική ενέργεια και τις αντλίες θερμότητας**, καθώς και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ και την αντιμετώπιση των στρατηγικών εξαρτήσεων. Εάν κριθεί αναγκαίο για την προσέλκυση επαρκών ιδιωτικών επενδύσεων, τα μέτρα θα περιλαμβάνουν τη διοχέτευση ενωσιακής χρηματοδότησης για τεχνολογίες επόμενης γενιάς, με την κινητοποίηση του InvestEU ή της στήριξης των κρατών μελών. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην επιτάχυνση των επενδύσεων για την επανειδίκευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη στήριξη του μετασχηματισμού.

Η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και η βιομηχανία θα πρέπει να συνεχίσουν να παρακολουθούν στενά τον εφοδιασμό με κρίσιμες και άλλες πρώτες ύλες, να προωθούν στρατηγικές εταιρικές σχέσεις για την εξασφάλιση του εφοδιασμού και να εξετάζουν το ενδεχόμενο λήψης άλλων μέτρων, όπως η δημιουργία στρατηγικών αποθεμάτων, εφόσον απαιτείται.

Διπλασιάζοντας τον προγραμματισμένο ετήσιο ρυθμό τοποθέτησης αντλιών θερμότητας κατά το πρώτο ήμισυ αυτής της περιόδου, η ΕΕ θα επιτύχει την εγκατάσταση 10 εκατομμυρίων αντλιών θερμότητας κατά την επόμενη πενταετία. Με τον τρόπο αυτόν θα εξοικονομηθούν 12 bcm για κάθε 10 εκατομμύρια αντλίες θερμότητας που εγκαθίστανται από τα νοικοκυριά. Η ταχύτερη προώθηση των αντλιών θερμότητας στην αγορά θα απαιτήσει ταχεία αναβάθμιση ολόκληρης της αλυσίδας εφοδιασμού και θα συνοδεύεται από μέτρα για την ενίσχυση της ανακαίνισης κτιρίων και του εκσυγχρονισμού των συστημάτων τηλεθέρμανσης.

Πέραν των έργων που αφορούν τις κατοικίες και τα κτίρια, ο ενεργειακός εφοδιασμός με βάση την αιολική και την ηλιακή ενέργεια και άλλες πηγές παραγωγής ενέργειας με χαμηλές εκπομπές θα μπορούσε επίσης να μειώσει την εξάρτησή μας από το φυσικό αέριο.

2.2.2. Απαλλαγή της βιομηχανίας από τις ανθρακούχες εκπομπές

Το σχέδιο REPowerEU θα μπορούσε να επιταχύνει την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων με βάση το υδρογόνο και οικονομικά ανταγωνιστικής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στους βιομηχανικούς κλάδους. Η Επιτροπή θα επισπεύσει την υλοποίηση του Ταμείου Καινοτομίας για να στηρίζει τη μετάβαση στον εξηλεκτρισμό και το υδρογόνο, μεταξύ άλλων μέσω ενός συστήματος σε επίπεδο ΕΕ για τις συμβάσεις επί διαφοράς για τον άνθρακα, και για να ενισχύσει τις ικανότητες της ΕΕ στον τομέα της παραγωγής για καινοτόμο εξοπλισμό μηδενικών και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως οι ηλεκτρολυτικές κυψέλες, οι τεχνολογίες ηλιακής/αιολικής ενέργειας επόμενης γενιάς και άλλες τεχνολογίες.

2.2.3. Διευκόλυνση ταχύτερης αδειοδότησης

Προϋπόθεση για την επιτάχυνση των έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είναι η απλούστευση και η συντόμευση της διαδικασίας αδειοδότησης. Οι χρονοβόρες διοικητικές

διαδικασίες έχουν υποδειχθεί ως ένα από τα βασικά προσκόμματα για τις επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τις συναφείς υποδομές. Το ζήτημα αυτό θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με την πλήρη και ταχεία μεταφορά της ισχύουσας οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας¹⁶ στο εθνικό δίκαιο, με την εφαρμογή των αντίστοιχων μεταρρυθμίσεων και μέτρων στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας των κρατών μελών, και με τις διατάξεις σχετικά με την αδειοδότηση των υποδομών στο αναθεωρημένο πλαίσιο για τα ΔΕΔ-Ε¹⁷.

Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι ο σχεδιασμός, η κατασκευή και η λειτουργία των μονάδων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η σύνδεσή τους με το δίκτυο και το ίδιο το σχετικό δίκτυο θεωρείται πως υπηρετούν το υπέρτερο **δημόσιο συμφέρον** και το συμφέρον της δημόσιας ασφάλειας και **υπόκεινται στην πλέον ευνοϊκή από τις διαδικασίες σχεδιασμού και αδειοδότησης που διαθέτουν τα κράτη μέλη.**

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να **χαρτογραφήσουν γρήγορα, να αξιολογήσουν και να διασφαλίσουν διαθεσιμότητα κατάλληλων εκτάσεων ξηράς και θάλασσας για έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** η οποία θα είναι ανάλογη με τα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα, τη συμβολή τους για την επίτευξη του αναθεωρημένου στόχου ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για το 2030, καθώς και με άλλους παράγοντες, όπως η διαθεσιμότητα πόρων, οι υποδομές δικτύου και οι στόχοι της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της **επικείμενης πρότασης νόμου για την αποκατάσταση της φύσης**, θα προτείνει τα κράτη μέλη, κατά την κατάρτιση των εθνικών σχεδίων τους για την επίτευξη των στόχων αποκατάστασης, να θεωρούν περιορισμένες και σαφώς καθορισμένες περιοχές ως ιδιαίτερα κατάλληλες περιοχές (**περιοχές πρώτης επιλογής**), αποφεύγοντας παράλληλα όσο το δυνατόν περισσότερο τις πολύτιμες για το περιβάλλον περιοχές. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιήσουν την αναθεώρηση των σχεδίων τους, στο πλαίσιο της οδηγίας για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, για την προώθηση της ανάπτυξης έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Τον Μάιο η Επιτροπή θα εκδώσει σύσταση για την ταχεία αδειοδότηση έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και θα εργαστεί για τη στήριξη της χρήσης όλων των δυνατοτήτων ευελιξίας που ήδη παρέχονται από τη νομοθεσία της ΕΕ και για την άρση των εναπομενόντων εμποδίων, ανεξαρτήτως της προέλευσής τους.

Η Επιτροπή θα παράσχει επίσης κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το πώς και πότε χρειάζονται **ρυθμιστικά δοκιμαστήρια** για τη δοκιμή καινοτόμων τεχνολογιών, προϊόντων ή υπηρεσιών που αποσκοπούν στην προώθηση της συνύπαρξης της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της προστασίας του περιβάλλοντος. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα επικεντρωθούν στον καθορισμό των ορίων των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων, όπως στον καθορισμό του χρονοδιαγράμματος, του εδάφους και της συνεχούς ρυθμιστικής εποπτείας για την ελαχιστοποίηση τυχόν κινδύνων.

Η Επιτροπή και ο όμιλος ΕΤΕπ θα καταλήξουν το 2022 στους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς που θα ήταν οι πλέον κατάλληλοι για την προώθηση της ανάπτυξης των **συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΣΑΗΕ)** στην Ευρώπη, κάτι που είναι ήδη εφικτό στο πλαίσιο του

¹⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (αναδιατύπωση).

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009.

InvestEU. Αυτό θα περιλαμβάνει την εξασφάλιση βελτιωμένης πρόσβασης στις ΣΑΗΕ για νέους αγοραστές, όπως οι ΜΜΕ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Οι εξελίξεις στις αγορές ενέργειας κατά τους τελευταίους μήνες, και ιδίως η δραματική αλλαγή στην κατάσταση της ασφάλειάς μας κατά τις τελευταίες εβδομάδες, καθιστούν αναγκαία την επιτάχυνση της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας και, ως εκ τούτου, την αύξηση της ενεργειακής ανεξαρτησίας της Ευρώπης.

Απαιτούνται άμεσες δράσεις για να μετριαστεί ο αντίκτυπος των υψηλών τιμών στα νοικοκυριά, τους γεωργούς, τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανία.

Η εξάλειψη της εξάρτησης από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα θα επιταχύνει την αλλαγή του ενεργειακού μείγματος στα κράτη μέλη, η οποία θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Μια ευρωπαϊκή πολιτική για την αποθήκευση φυσικού αερίου θα βελτιώσει την ετοιμότητα για την επόμενη χειμερινή περίοδο και πέραν αυτής. Η κοινή και συντονισμένη δράση αποτελεί την καλύτερη αντίδραση έκτακτης ανάγκης στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε.

Η Επιτροπή είναι έτοιμη να αναπτύξει ένα σχέδιο REPowerEU σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, έως το καλοκαίρι, για τη στήριξη της διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού, την επιτάχυνση της μετάβασης σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Αυτό θα επιταχύνει τη σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών ρωσικού φυσικού αερίου και την απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και θα παράσχει τη βέλτιστη ασφάλεια έναντι διαταραχών των τιμών μεσοπρόθεσμα, επισπεύδοντας την πράσινη μετάβαση της ΕΕ, με ιδιαίτερη έμφαση στις διασυνοριακές και περιφερειακές ανάγκες. Η ανάγκη για μεγαλύτερη ασφάλεια εφοδιασμού δίνει νέα ώθηση στους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.